

Toespraak

van de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, prof.dr. J.A. Bruijn, ter gelegenheid van de presentatie van het boek 'Oud en nieuw, kunst in de tijdelijke huisvesting van de Eerste Kamer'

datum 23 juni 2022

Dames en heren,

Met groot genoegen presenteer ik vandaag aan u 'Oud en Nieuw', een boek over de kunst in de tijdelijke huisvesting van de Eerste Kamer.

Het boek behandelt zo'n 75 kunstwerken in deze tijdelijke huisvesting, aan de Kazernestraat en het Lange Voorhout.

Een deel van de werken komt uit onze eigen collectie aan het Binnenhof, een deel is ons voor de duur van de verhuizing in bruikleen gegeven. Tot slot is een aantal werken speciaal in opdracht gemaakt.

De samenstelling van deze werken is gebaseerd op een kunstplan dat kunstadviseurs van de rijksoverheid in samenspraak met de Eerste Kamer hebben opgesteld. Het plan bestaat uit drie centrale thema's:

- De verbinding tussen heden en verleden
- Reflectie en verbeeldingskracht en
- De blik naar buiten.

Alleen het kunstwerk aan de gevel van de Kazernestraat, van Kasper Bosmans, staat hierbuiten. Het is uitgekozen door een commissie uit de Eerste Kamer en in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf gemaakt als onderdeel van de percentageregeling beeldende kunst.

De drie thema's uit het kunstplan waarover ik het zojuist had zijn niet voor niets gekozen. Ze houden verband met de positie en geschiedenis van de Eerste Kamer.

De verbinding tussen heden en verleden komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in de wisselwerking tussen de welbekende middeleeuwse portretten van graven en gravinnen aan de ene kant en hedendaagse portretfoto's van kinderen aan de andere kant.

Het thema reflectie en verbeeldingskracht gaat verder in op het werk van de Eerste Kamer, de *chambre de réflexion*: het reflecteren op wetsvoorstellen en de mogelijke gevolgen ervan voor de samenleving.

Niet alleen senatoren reflecteren, ook kunstenaars, beter gezegd: juist ook kunstenaars, denken na over de samenleving en gebruiken vervolgens hun verbeeldingskracht om die reflectie om te zetten in kunst.

Kunst die ons vervolgens weer kan inspireren bij het werk in de Eerste Kamer.

Om als Eerste Kamerlid daadwerkelijk oog te houden waarvoor we het doen is het belangrijk om de blik naar buiten gericht te houden, het derde thema.

datum 23 juni 2022

blad 2

Landschappen en natuur werken als venster op de buitenwereld. Om die reden hangen er bijvoorbeeld door het gehele gebouw foto's van stiltegebieden, uit iedere provincie één.

Voor de uitgebreide invulling van deze drie thema's verwijs ik u met groot plezier naar het boek, met daarin de kunstwerken die de verbinding, de reflectie en de buitenwereld verbeelden.

In het boek haalt Brian Elstak – die een serie van vier werken in opdracht voor de Eerste Kamer heeft gemaakt – de zangeres Nina Simone aan die zei 'A true artist's duty is to reflect the times', de plicht van de ware kunstenaar is om de tijd te weerspiegelen.

Met het kunstplan is geprobeerd de reflecties op het verleden en het heden van Nederland en de Nederlandse parlementaire democratie bijeen te brengen.

En volgens mij is dat uitstekend gelukt.

Oude kunst hangt naast nieuwe inspirerende werken van hedendaagse kunstenaars.

Een combinatie die inspireert, verbindt en tot nadenken aanzet.

En een combinatie die hopelijk verrast: dat het oude eerbiedwaardige instituut Eerste Kamer nu ineens zoveel moderne kunst herbergt...

Dames en heren,

Een presentatie als deze zou niet volledig zijn als wij ook niet stilstaan bij degenen die het boek en de kunstcollectie in deze tijdelijke huisvesting hebben mogelijk gemaakt.

In de eerste plaats zou ik de kunstadviseurs van de Rijksoverheid veel dank willen zeggen voor het begeleiden van het kunstproject voor de Eerste Kamer én voor hun bijdragen aan dit boek.

Ten tweede grote dank aan de leden van de Kunstcommissie van de Eerste Kamer die de afgelopen jaren hebben meegedacht over de kunst in onze tijdelijke huisvesting.

Ten derde veel dank aan de vijf musea, verspreid over Nederland, die werk aan ons in bruikleen hebben gegeven. Een aantal van hen is hier vandaag vertegenwoordigd.

Ik zou graag alle bruikleengevers van wie wij werk mogen lenen, willen noemen:

Bonnefanten in Maastricht, het Stedelijk Museum in Schiedam, Museum Belvédère in Heerenveen, het Dordrechts Museum in ... Dordrecht, en het Haags Historisch Museum, hier vlak om de hoek in Den Haag. Ook hebben wij werk van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed kunnen lenen.

datum 23 juni 2022

blad 3

Tot slot gaat mijn grote dank uit naar de medewerkers van de eenheid Communicatie & Protocol van de Eerste Kamer die ervoor hebben gezorgd dat dit boek er ook daadwerkelijk is gekomen.

Dan nodig ik u nu graag uit voor een rondleiding langs de kunstwerken in het gebouw. Dat zal vanwege de krappe behuizing in groepen plaatsvinden.

Dank u.